

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI
fikretgul@hotmail.com

Orcid: 0000-0002-3200-1994

Öz

Bu araştırma, öncelikle üniversite öğrencilerinin ve ağırlıklı olarak da öğretmen adayı olanlarının internet bağımlılığı ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelemesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesinden Türkçe Öğretmenliği Bölümü ve PDR ABD öğrencileri ile Refahiye Sağlık Hizmetleri MYO Çocuk Gelişimi ve Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Bölümü 1. Sınıfa devam eden 209 (145 Kadın, 64 Erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yapılmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Young İnternet Bağımlılığı Ölçeği (İBÖ) ve UCLA Yalnızlık Ölçeği (UYÖ) kullanılmıştır. Araştırma verileri, normallik testlerine tabi tutularak çıkan sonuçlara göre analizler yapılmıştır. Veriler Mann Whitney U Testi, t-testi, Kruskal Wallis H Testi ve tek yönlü Anova ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin internet bağımlılığı düzeyleri anne eğitim durumu, internette geçirdiği süre için şikâyet alıp almama durumu, internette geçirilen süre ve yalnız hissettiğinde yaptığı tercih değişkenleri ile anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. İnternet bağımlılığı ile yalnızlık düzeyi arasında anlamlı pozitif yönde düşük düzeyde ($p = .216$) bir ilişki vardır.

Anahtar Kelimeler: İnternet Bağımlılığı, Yalnızlık, Üniversite Öğrencileri, Öğretmen adayı

THE RELATIONSHIP BETWEEN LONELINESS AND INTERNET ADDICTION

Abstract

This study is conducted to investigate the relationship between internet addiction and loneliness levels of university students. The study group of the study consisted of 209 (145 Female, 64 Male) students attending to the Department of Child Development and Medical Documentation and Secretariat of Refahiye Health Services Vocational School of Turkish Language Teaching Department and PCQ department students from Erzincan Binalı Yıldırım University in 2018-2019 academic year. The research is a descriptive study in relational survey model. Personal Information Form, Young Internet Addiction Scale (IBS) and UCLA Loneliness Scale (NSS) were used as data collection instruments. Research data were subjected to normality tests and analyzes were

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

made according to the results. Data were analyzed with Mann Whitney U Test, t-test, Kruskal Wallis H Test and One Way Anova. According to the results of the study, students' internet addiction levels differ significantly with the mother education level, whether they receive complaints about the time they spend on the internet, the time spent on the internet, and the preference variables when they feel alone. There was a significant positive relationship between internet addiction and loneliness ($p = .216$).

Keywords: Internet Addiction, Loneliness, University Students, Teacher trainee

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Giriş

Ülkemiz eğitim öğretiminin en önemli ana ögesi olan öğretmenlerin ruh sağlıklarının yerinde olması, sosyal ve girişimci olmaları, öğrencilerine model olmaları ki özellikle girişimcilik, sosyallik boyutlarında öğrencinin sosyal gelişiminde çok önemli olduğu düşünülmektedir. Bağımlılıklardan arınık bir neslin önünde öğretmenlerin varsa bağımlılıkları ile mücadele edici, olaylara pozitif bakış açılı olmaları ve bunları öğrencilerine model olarak sunmaları bağımlılıkla mücadele açısından önem arz etmektedir. Ayrıca çocukların gelişimi konusunda ve özellikle sağlık sektöründe karşılayıcı durumunda olan tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik alanında alan eğitim alan bireylerinde öğretmen adaylarına benzer bir durum yaşadıkları düşünülmektedir.

İnternetin önemli bir teknoloji devrimi olmasının sebebi insanlar tarafından kullanılmaya başladıktan çok kısa bir zaman içinde yaş farkı gözetmeksizin bireylerin istek ve ihtiyaçlarını çok kolay bir şekilde karşılamalarını sağlamasıdır. Öyle ki bireyler ihtiyaç duydukları bilgilere internet üzerinden daha hızlı ulaşabilmekte, interneti kullanarak iletişim kurabilmekte, internet üzerinden oyunlar oynayabilmekte, görsel medyayı takip edebilmekte, internet vasıtası ile ürün veya hizmet alma ve satma işlemi yapabilmektedir. Bu kadar faydalı görünen bu teknolojinin günümüzde faydaları sayılırken yanında olumsuzlukları da ifade edilmeye hatta bağımlılık kelimesi ile birlikte kullanılmaya başlanmıştır. Young (2004) internet bağımlılığını betimlerken bazı nitelikler sıralamıştır. Kişinin interneti kullanma isteklerinin önüne bir türlü geçememesi ve bunun için daha fazla zamana ihtiyaç duyması, internete ayrılan zamanın dışında kalan sürenin önemsiz sayılması, internete ulaşılmadığında fizyolojik olarak aşırı sinir, gerginlik ve huzurun azalması gibi belirtilerin görülmesi bütün bunlarında kişinin çevresel ortamını oluşturan iş, sosyal ve aile yapılarında giderek bozulmalara yol açması olarak betimlemiştir. İnternet'in özellikle çocuklar ve ergenler için sorun teşkil ettiği kişiler tarafından düşünülse de yetişkin bireyler de internet bağımlısı olabilmektedir. Özellikle yetişkinlik ele alındığında yetişkin bireyler özel ve iş hayatlarında olumsuz etkilenmekte ve yerine getirilmesi gereken sorumlulukları yerine getirememektedir (Boyd ve Ellison,2007:211).

İnternet kullanımının giderek ve yoğun bir şekilde artması sonucunda İnternet bağımlılığı terimi ilk olarak Goldberg (1996) tarafından DSM-IV'te (APA, 1994) yer alan madde bağımlılığı tanı kriterlerinin İnternet kullanımı için uyarlanmasıyla kullanılmıştır. Goldberg'in ardından Young (1996) DSM-IV'ün patolojik kumar oynama tanı ölçütlerini internet bağımlılığı için uyarlamıştır. Young, internet bağımlılığı vakalarını tespit edip, bildirmeye başlamış ve internet bağımlısı bireylerin tedavisi için İnternet Bağımlılığı Merkezi'ni kurmuştur (O'Reilly, 1996:1882). Öyle ki Young (1996) kişiye internet bağımlısı olup olmadığına ilişkin tanı için bazı ölçütler belirlemiştir. Bunlar; (bunlardan en az beş tanesinin kişide olması durumunda tanı konabilir)

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

1. Kişinin zihninin devamlı olarak internetle ilgili olmasıdır. Bunlar devamlı interneti düşünme, internette yaptıklarının/yapacaklarının hayalini kurma, daha sonra içinde olmak istediği/planladığı etkinliği düşünme gibidir.
2. Artarak devam eden haz için daha fazla miktarda interneti kullanma ihtiyacı.
3. Devamlı başarısızlıkla sonuçlanan internet kullanımını kontrol etme, azaltma ya da bırakma çabaları.
4. İnternete ulaşımında azalma ya da tamamen internetin kesilmesi durumunda kızgınlık, çökkünlük ya da huzursuzluk duygularının hissedilmesi.
5. Planladığından daha fazla internet başında kalma.
6. İnternet ortamlarında çok fazla zaman harcadığı için aile, arkadaş, okul ve iş çevresi ile sorunlar yaşamasına eşlik eden eğitsel ve kariyer süreçli fırsatları kaybetme ya da tehlikeye sokma.
7. Özellikle yakın çevresinde bulunan ailesi, arkadaşları ya da terapistleri olsun internette geçirilen zamana ilişkin doğruyu söylememe.
8. İnternette geçirilen zamanı problemlerden ya da olumsuz duygulardan uzaklaşma niyetiyle kullanma.

Young'un bu ölçütleri daha sonra yani yaklaşık beş yıl sonra yani 2001 yılında Beard ve Wolf yukarıda verilen sekiz ölçütü iki gruba ayırdıkları gibi ilk beşini internet kullanımı fonksiyonerliği şeklinde grup haline getirmiş diğer üç maddesini ise internet kullanımına bağlı olarak zarar görmüş olmaya ayırmışlardır. Beard ve Wolf (2001)'a göre ilk beşli gruptaki her durumun yaşanmış olması, ikinci grupta ise en az bir tanesini yaşamış olmasını tanı için şart koşmuşlardır.

“Sağlıklı internet kullanımı” düşünsel, davranışsal herhangi bir rahatsızlık duymaksızın, uygun bir zaman diliminde, istedik amaca ulaşmak için internet kullanımıdır (Davis, 2002). Peki bireyleri sağlıklı internet kullanımından bariz bir şekilde ayıran nedir sorusu sorulduğunda bireylerin internet kullanımını gereksinim duydukları miktarla sınırlayamamaları, iş ve sosyal yaşamlarında aşırı kullanım nedeniyle bazı sorunlar yaşamaları cevap olarak kullanılabilir. Yukarı da belirtildiği üzere farklı özellikler sıralanmasına bağlı olarak internet kullanımının sorun düzeyinde tanımlamaları ile beraber değişik araştırmacılar farklı nedenselliklere dayanarak farklı ifadeler de kullanmıştır. Bunlar ağırlıklı olarak “internet bağımlılığı”, “patolojik internet kullanımı”, “problemlerli internet kullanımı”, “aşırı internet kullanımı”, “kompulsif internet kullanımı” ve hatta “internetomani” olarak sayılabilir (Shaw ve Black, 2008)

Davis (2002) yılında yaptığı düzenleme ile kullanım amacını ölçüt olarak özgül ve yaygın olacak şekilde ayırma gitmişlerdir. Bu tiplerden özgül olanların amaçsal yapısında internet kullanımı sadece çevrimiçi seks, oyun. Kumar gibi hedeflere ulaşmak aracılığı içindir, yaygın ise temel amaç olarak internet kullanımıdır ve zaman mümkün olduğunca amaçlı amaçsız olarak internette zaman geçirmektir. Bu zaman geçirmeyi motive eden online olması, çevrimiçi olduğunda hissedilen sosyal açıdan bağ ve destek olma duygusu ve bu yapıların gittikçe kişinin dış dünyasıyla olan bağlantısıdır.

2010 yılına gelindiğinde Tao ve arkadaşları tanılama için dört ana kriter belirlemişlerdir. Bunlardan semptom (yedi kliniksel belirti), işlevsellik açısından bozulmalar (hem fonksiyon açısından hem de sosyal yapı açısından bozulma), süre (bu kriterdeki temel özellik kişinin gün içinde en az altı saat internette zaman geçirmesi ve en az üç aydır bu durumun devam etmesidir), son olarak da dışlama kriteri (bu kriterde kişilerin psikotik ya da bipolar bozukluğu) vardır. Tao ve arkadaşlarının alana kattığı en önemli özellik kişilerin problemlerli internet kullanımında sürenin belirtilmiş olmasıdır.

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

İnternet'in özellikle çocuklar ve ergenler için sorun teşkil ettiği fikrini destekleyen yapı ise Geç adolesan dönem olarak adlandırılan 17-21 yaş ve üzeri dönem; bireyin soyut düşünme yetisinin geliştiği, cinsel kimliğinin olgunlaştığı, insanlarla olan ilişkilerini genişlettiği ve sosyal becerilerini arttırdığı bir döneme denk gelmesidir. Ergenler teknolojiye daha çok ilgi duymaları ve sosyalleşme arzusuyla interneti çok farklı alanlarda da kullandıkları için internet bağımlılığı açısından büyük risk altındadırlar (Treuer, Fabian, Füredi, 2001); Goodman, Fort, Simmons, Gatward, Meltzer (2000).

Peplau ve Perlman (1982) yalnızlığı çok farklı açıdan ele alarak tek başlıktan farklı bir yapı olarak değerlendirmişlerdir. Kişilerin içinde buldukları çevresel yapı ile içinde bulunmak isteğinde buldukları yapı arasındaki farkın fark edilmesi sonucu kişide etkisi olan ve hoş duygular içermeyen psikolojik/ruhsal durumdur ve ortaya çıkan bu durum bireyin sosyal ilişkilerinde önemli görülecek eksikliklerin olmasının belirtisi olarak algılanır. Bu eksikliğin olmadığı durum Matthews (1993)'e göre zevk ve mutluluğun oluşumu diğer insanlarla olan iletişimize, ilişkimize bağlı olarak değişir. Aslında kuramsal açıdan bakıldığında insan oğlunun en temel ihtiyaçlarından biri olan insanlarla doyurucu ilişkiler kurmanın ya da diğer bir anlatımla kendini başka insanlara ait hissetme ihtiyaç durumunun karşılanamamasına bağlı olarak olumsuz psikolojik yapılar ortaya çıkabilir. Özellikle üniversite yıllarında bireylerin hem aidiyet ve yakınlık duygusu alabildikleri hem de güvende olacakları sosyal bir grubun olsun veya bireyin varlığını hissedemedikleri ya da duygularını aktarabilecekleri kişi veya kişilerin hissedemedikleri durumlar olarak da görülebilir. Kişiler var olabilir ama birey bunları bu şartlara uygun olarak var kabul etmez ise yalnızlık durumu da ortaya çıkabilir.

İnternet kullanımına ilişkin olarak yapılan bazı çalışmalarda, interneti patolojik düzeyde kullananların daha yalnız oldukları (Morahan Martin ve Schumacher, 2000; Özcan ve Buzlu, 2007) ve bazı çalışmalarda ise bir fark bulunmadığı belirtilmektedir (Subrahmanyam ve Lin, 2007; Dittman (2004). Yukarıda da açıklandığı üzere internet kullanımının bağımlılık durumuna kadar gelmesi ve buna bağlı olarak acaba kişilerin yalnızlık düzeyleri ile bir ilişki bulunmakta mıdır? Bu araştırmanın konusudur. Ayrıca bu araştırma da internet bağımlılığı ile yalnızlık ilişkisine bazı değişkenler açısından incelenmesi de amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma grubu, veri toplama araçları, verilerin analizinde uygulanan istatistiksel yöntemler ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinden Türkçe bölümü ve PDR öğrencileri ile Refahiye Sağlık Hizmetleri MYO Çocuk Gelişimi ve Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Bölümü 1. Sınıfa devam eden 209 (145 Kadın, 64 Erkek) öğrenci oluşturmuştur.

Kişisel Bilgi Formu;

Bu formda araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öğrencilerin bazı sosyo-demografik özelliklerini (cinsiyet, bölüm, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, romantik ilişki durumu, çevresi tarafından internette geçirdiği süre için şikayet alıp almama durumu, internette geçirdikleri süre yalnız hissettiğindeki tercihleri, algıladıkları anne baba tutumu) betimlemeye ilişkin sorular yer almaktadır.

İnternet Bağımlılığı Ölçeği

Young (1996)'un çalışmaları ile geliştirilen ölçek DSM IV'teki patolojik kumar oynama ölçütlerinden

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

esinlenilerek geliştirilmiştir. 20 maddeden oluşan ölçek Balta ve arkadaşları (2008) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına tabi tutulmuştur. Altılı likert şeklinde hazırlanan ölçekten 80 ve üzeri puan alınca işlevsellik bozulması, 50-79 arasında puan alınca bir takım sorunlar yaşama, 49 ve altı puan alınması durumunda herhangi bir sorun yaşamayıp ortalama internet kullanıcısı olarak tanılanır.

UCLA Yalnızlık Ölçeği

Araştırmada katılımcı grubun yalnızlık düzeyini belirlemek için UCLA Yalnızlık Ölçeği kullanılmıştır. UCLA Yalnızlık Ölçeği Russel, Peplau ve Ferguson (1978) tarafından geliştirilmiş, Russel, Peplau ve Cutrona (1980) tarafından iki yıl sonra revize edilmiş ve Demir (1989) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. 20 maddeden oluşan ölçek 4'lü Likert özelliğindedir. Ölçekten elde edilecek en yüksek puan 80 iken, en düşük puan 20'dir. Ölçekten elde edilen puan yükseldikçe yalnızlık düzeyi de yükselir. Revize çalışmasında ölçeğin iç tutarlık katsayısı .94 olarak hesaplanırken; iki ay ara ile gerçekleştirilen test-tekrar test güvenilirlik katsayısı ise .73'tür (Russell vd., 1980). Türkçeye uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlık katsayısı .96; beş hafta ara ile gerçekleştirilen test-tekrar test güvenilirlik katsayısı ise .94 olarak bulunmuştur. Karababa (2018) yaptığı araştırmasında ölçeğin iç tutarlık katsayısını .90 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi;

Bu çalışmada elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sorularına cevap verebilmek için kullanılan değişkenlerin yapısına ve verilerin özelliklerine uygun olacak şekilde parametrik ve parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden faydalanılmıştır. Araştırma verileri, normallik testlerine tabi tutulmuş ortaya çıkan sonuçlara göre analizler yapılmıştır. Veriler Mann Whitney U Testi, t-testi, Kruskal Wallis H Testi ve tek yönlü Anova ile analiz edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Öğrencilerin internet bağımlılığı ve yalnızlık düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre mann whitney u testi sonuçları

	Cinsiyet	N	Sıra ortalaması	Sıra toplam	U	p
İnternet	Kadın	145	101,71	14747,50	4162,50	,236
	Erkek	64	112,46	7197,50		
UCLA	Kadın	145	104,19	15107,50	4522,50	,770
	Erkek	64	106,84	6837,50		

Tablo 1' de öğrencilerin "İnternet Bağımlılığı" ve "Yalnızlık" puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir ($p>.05$).

Bölüm	N	$\bar{X}$	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Ortalama Kare	F	p
Çocuk gelişimi	32	23,50	Gruplar Arası	551,46	3	183,82	2,49	,061
Tıbbı	35	26,09	Gruplar İçi	15088,22	205	73,60		

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ
Fikret GÜLAÇTI

dokümantasyon					
PDR	92	28,18	Toplam	15639,68	208
Türkçe Öğretmenliği	50	27,26			

Tablo 2. Öğrencilerin internet bağımlılığı düzeylerinin okudukları bölüm değişkenine göre tek yönlü anova testi sonuçları

Tablo 2’de öğrencilerin “İnternet Bağımlılığı” puanları okudukları bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 3. Öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin okudukları bölüm değişkenine göre kruskal wallis testi sonuçları

Bölüm	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p
Çocuk gelişimi	32	88,61	3	5,43	.143
Tıbbi dokümantasyon	35	93,19			
PDR	92	110,91			
Türkçe Öğretmenliği	50	112,88			

Tablo 3’te öğrencilerin “UCLA Yalnızlık” puanları okudukları bölüm değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 4. Öğrencilerin internet bağımlılığı ve yalnızlık düzeylerinin anne eğitim durumuna göre tek yönlü anova sonuçları

	N	$\bar{X}$	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Ortalama		F	p
						Kare	F		
İnternet	İlkokul ve altı	125	26,54	Gruplar Arası	823,61	3	274,53	3,79	,011
	Ortaokul	47	25,85	Gruplar İçi	14816,07	205	72,27		
	Lise	25	26,84	Toplam	15639,68	208			
	Üniversite	12	34,83						
UCLA	İlkokul ve altı	125	51,24	Gruplar Arası	124,28	3	41,42	,58	,627
	Ortaokul	47	49,79	Gruplar İçi	14578,77	205	71,11		
	Lise	25	52,32	Toplam	14703,06	208			
	Üniversite	12	51,67						

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

Tablo 4'te öğrencilerin "İnternet Bağımlılığı" puanları anne eğitim durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p < .05$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlayabilmek için yapılan LSD testi sonucunda annesi üniversite mezunu olanların internet bağımlılığı puan ortalaması lise mezunu olanlardan, ilkokul ve altı düzeyinde olanlardan ve ortaokul mezunu olanların puan ortalamasından daha fazladır. Öğrencilerin "UCLA Yalnızlık" puanları anne eğitim durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p > .05$).

Tablo 5. Öğrencilerin internet bağımlılığı düzeylerinin baba eğitim durumuna göre kruskal wallis testi sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p
İlkokul ve altı	64	102,70	4	1.27	.865
Ortaokul	64	103,41			
Lise	42	105,77			
Üniversite	31	114,95			
Lisans Üstü	8	93,44			

Tablo 5'te öğrencilerin "İnternet Bağımlılığı" puanları baba eğitim durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p > .05$).

Tablo 6. Öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin baba eğitim durumuna göre tek yönlü anova sonuçları

	N	$\bar{X}$	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Ortalama Kare	F	p
İlkokul ve altı	64	51,47	Gruplar Arası	358,88	4	89,72	1,276	,281
Ortaokul	64	49,86	Gruplar İçi	14344,17	204	70,31		
Lise	42	50,74	Toplam	14703,06	208			
Üniversite	31	53,71						
Lisansüstü	8	49,00						

Tablo 6'da öğrencilerin "UCLA Yalnızlık" puanları baba eğitim durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p > .05$).

Tablo 7. Öğrencilerin internet bağımlılığı puanlarının (romantik) ilişki durumuna göre t-testi sonuçları

	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	p
Var	74	27,86	9,71	207	1.19	.232
Yok	135	26,36	8,02			

Tablo 7' de Öğrencilerin "İnternet Bağımlılığı" puanları romantik ilişki durumu değişkenine göre anlamlı bir ilişki göstermemektedir ($p > .05$).

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ
Fikret GÜLAÇTI

Tablo 8. Öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin romantik ilişki durumuna göre mann whitney u testi sonuçları

	N	Sıra ortalaması	Sıra toplam	U	p
Var	74	114,16	8447,50	4317,50	.105
Yok	135	99,98	13497,50		

Tablo 8’de öğrencilerin “UCLA Yalnızlık” puanları romantik ilişki durumuna göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 9. Öğrencilerin internet bağımlılığı puanlarının çevresi tarafından internette geçirdiği süre için şikâyet alıp almama durumu değişkenine göre t-testi sonuçları

	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	p
Evet	78	31,97	9,01	207	7,31	.00
Hayır	131	23,87	6,89			

Tablo 9’ da Öğrencilerin “İnternet Bağımlılığı” puanları çevresi tarafından internette geçirdiği süre için şikâyet alıp almama durumu değişkenine göre anlamlı bir ilişki göstermektedir ($p<.05$). Çevresi tarafından internette harcandığı süreden dolayı şikâyet alanların puan ortalaması şikâyet almayanların puan ortalamasından daha fazladır.

Tablo 10. Öğrencilerin yalnızlık puanlarının çevresi tarafından internette geçirdiği süre için şikâyet alıp almama durumu değişkenine göre mann whitney u testi sonuçları

	N	Sıra ortalaması	Sıra toplam	U	p
Evet	78	109,89	8571,50	4727,50	.366
Hayır	131	102,09	13373,50		

Tablo 10’da öğrencilerin “UCLA Yalnızlık” puanları çevresi tarafından internette geçirdiği süre için şikâyet alıp almama durumu değişkenine göre anlamlı bir ilişki göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 11. Öğrencilerin internet bağımlılığı düzeylerinin internette geçirdikleri süre değişkenine göre kruskal wallis testi sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p
1-3saat	85	82,25	2	20.87	.00
3-5saat	80	117,54			
5 saat ve üstü	44	126,14			

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

Tablo 11’de öğrencilerin “İnternet Bağımlılığı” puanları İnternete geçirdikleri süre değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p<.05$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlayabilmek için yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda İnternette geçirdiği süre 3 -5 saat arasında olanların internet bağımlılığı puan ortalaması internette geçirdiği süre 1-3 saat arasında olanların puan ortalamasından daha fazladır. İnternette 5 saat ve üstü zaman geçirenlerin internet bağımlılığı puan ortalaması 1-3 saat arasında zaman geçirenlerin puan ortalamasından daha fazladır.

Tablo 12. Öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin internette geçirdikleri süre değişkenine göre tek yönlü anova testi sonuçları

	N	$\bar{X}$	Varyansın	Kareler	Sd	Ortalama		
			Kaynağı	Toplamı		Kare	F	p
1-3saat	85	50,78	Gruplar Arası	57,01	2	28,50	,40	,670
3-5saat	80	51,71	Gruplar İçi	14646,05	206	71,09		
5 saat ve üstü	44	50,45	Toplam	14703,06	208			

Tablo 12’de öğrencilerin “UCLA Yalnızlık” puanları İnternete geçirdikleri süre değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 13. Öğrencilerin internet bağımlılığı ve yalnızlık düzeylerinin yalnız hissettiğinde yaptığı tercih değişkenine göre tek yönlü anova testi sonuçları

	N	$\bar{X}$	Varyansın	Kareler	Sd	Ortalama		
			Kaynağı	Toplamı		Kare	F	p
Arkadaşlarımla buluşurum	91	24,76	Gruplar Arası	1730,17	3	576,72	8,50	,000
Bilgisayar telefon oyunlarım	24	32,08	Gruplar İçi	13909,50	205	67,85		
TV izler müzik dinlerim	49	25,18	Toplam	15639,68	208			
Sosyal medyada gezinirim	45	30,31						
Arkadaşlarımla buluşurum	91	50,71	Gruplar Arası	126,60	3	42,20	,59	,620
Bilgisayar telefon oyunlarım	24	52,63	Gruplar İçi	14576,45	205	71,10		
TV izler müzik dinlerim	49	51,76	Toplam	14703,06	208			
Sosyal medyada gezinirim	45	50,20						

Tablo 13’te öğrencilerin “İnternet Bağımlılığı” puanları Yalnız hissettiğinde yaptığı tercih değişkenine göre

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ
Fikret GÜLAÇTI

anlamli farklılık göstermektedir ($p < .05$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlayabilmek için yapılan LSD testi sonucunda Bilgisayar/Akıllı telefon oyunları oynamayı tercih edenlerin internet bağımlılığı puan ortalaması arkadaşlarıyla buluşmayı tercih edenlerin ortalamasından daha fazladır. Bilgisayar/Akıllı telefon oyunları oynamayı tercih edenlerin internet bağımlılığı puan ortalaması TV izleyip/Müzik dinleyenlerin puan ortalamasından daha fazladır. Facebook/ twitter/ İstagram gibi sosyal medya hesaplarında gezinmeyi tercih edenlerin puan ortalaması Tv izleyip/ Müzik dinlemeyi tercih edenlerin puan ortalamasından daha fazladır. Öğrencilerin “ UCLA Yalnızlık” puanları Yalnız hissettiğinde yaptığı tercih değişkenine göre anlamli farklılık göstermemektedir ($p > .05$).

Tablo 14. Öğrencilerin internet bağımlılığı ve yalnızlık düzeylerinin algıladıkları anne-baba durumuna göre tek yönlü anova sonuçları

	N	$\bar{X}$	Varyansın Kaynağı		Kareler Toplamı		Ortalama		
			Sd	Kare	F	p			
İnternet	Demokratik	166	26,62	Gruplar Arası	60,71	2	30,35	,40	,670
	İlgisiz	11	28,00	Gruplar İçi	15578,96	206	75,62		
	Otoriter	32	27,94	Toplam	15639,68	208			
UCLA	Demokratik	166	50,90	Gruplar Arası	121,97	2	60,98	,86	,424
	İlgisiz	11	49,09	Gruplar İçi	14581,08	206	70,78		
	Otoriter	32	52,59	Toplam	14703,06	208			

Tablo 13’te Öğrencilerin “İnternet Bağımlılığı” ve “ UCLA Yalnızlık” puanları Algıladıkları Anne-Baba Durumuna Göre anlamli bir farklılık göstermemektedir ($p > .05$).

Tablo 15. İnternet bağımlılığı ile yalnızlık düzeyleri arasındaki pearson korelasyon testi sonuçları

Bağımlı değişkenler	İnternet bağımlılığı	Yalnızlık düzeyleri
İnternet bağımlılığı	1	
Yalnızlık düzeyleri	.216**	1

** $p < .01$

Tablo 14’te Araştırma bulgularına ve yapılan istatistiksel analizlere göre; çalışmada internet bağımlılığı ile yalnızlık düzeyi arasında anlamli ve pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişkinin bulunduğu sonucuna varılmıştır ($p = .216$).

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

Sonuç ve Tartışma

Elde edilen sonuçlara göre cinsiyet değişkeni ile internet bağımlılığı ortalama puanları arasında anlamlı farklılık elde edilememiştir. Bu sonucu aynı şekilde bulan bir çok araştırma (Pawlak, 2002; Kaltiala-Heino ve ark., 2004; Kim ve ark., 2006; Bayraktar ve Gün, 2007; Jang ve ark., 2008; Balcı ve Gülnar, 2009; Durak Batıgün ve Hasta, 2010; Canoğulları ve Güçray, 2017) bulunmuştur. Cinsiyet değişkeni ile internet bağımlılığı arasında anlamlı fark bulan (Morahan-Martin ve Schumacher, 2000; Di Nicola, 2004; Johansson ve Götestam, 2004; Cao ve Su, 2007; Balta ve Horzum, 2008; Siomos ve ark; Günüş, 2009; Esen, 2010; Oktan, 2015) araştırmalar da bulunmaktadır. Araştırma sonuçlarının gösterdiği bu farklılığın sebebinin araştırmalarda kullanılan internet bağımlılığı ölçümündeki farklılıktan, farklı kültürlerde yapılmasından veya örneklem gruplarının farklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırma sonuçları ele alındığında romantik ilişki durumunun farklılaşma göstermediği bulunmuştur. Bu sonuç ele alındığında benzer sonuç bulunan araştırmalar bulunmaktadır (Esen, 2010; Pawlak, 2002).

Anne-baba tutumları ile internet bağımlılığı arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Alan yazın tarandığında (Cho ve Cheon, 2005; Lee ve Chae, 2007; Lei ve Wu, 2007; Yen vd., 2007; Lam vd., 2009; Huang vd., 2009; Xiuqin vd., 2010; Li vd., 2014; Xu vd., 2014;) anne-baba tutumları ile internet bağımlılığı arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Yapılan alan taramasında her ne kadar yapılan araştırma sonuçları anne baba tutumlarının internet bağımlılığı ile olan ilişkisini ortaya koymuştur. Bu araştırmada böyle bir sonuç çıkmasının sebebi alınan örneklem grubuna özgünlük olarak düşünülebilir. Ancak araştırmaları göre anne baba tutumlarının alanyazında ki gibi internet bağımlılığı üzerinde anlamlı farklar oluşturmanın uygun olacağı düşünülmektedir. Özellikle anne baba tutumları gençlerin sosyal yapılarını, amaçlarını, amaçlara ulaşmada kullanacakları yolları etkileyen bir yapıdır.

Yalnızlık düzeyi puanları ile cinsiyet değişkeni ele alındığında araştırma bulguları anlamlı bir farklılık ortaya koymamıştır. Bu sonuç Lamın ve Steplian (1987), Tambelli ve arkadaşları (1989), Karakoç ve Taydaş, (2013) yaptıkları araştırma bulguları ile çelişmektedir. Ancak Çeçen (2008) ve Tayiz (2018) yaptığı araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. cinsiyet değişkeninin yalnızlık düzeylerinde anlamlı fark ortaya koymaması yetiştirilen gençleri yetiştirme sırasında farklı işlemlere, tutumlara tabi tutulmamasının etkisi ile olabilir.

Yalnızlık düzeyleri ile öğrenim gördükleri bölüm araştırma için test edildiğinde anlamlı bir fark ortaya koymamıştır. Bu sonucu destekleyen araştırma sonuçları (Demir, 1989) bulunduğu gibi çelişen (Buluş, 1997; Tayiz, 2018) araştırmalar da bulunmaktadır.

Yalnızlık değişkeni ile anne baba eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır bu sonuçlar Yılmaz, Yılmaz ve Karaca (2008)'nin yaptığı araştırma sonuçları ile tutarlıdır.

Yalnızlık ve çevresi tarafından internette geçirdiği süre için şikayet alıp almama arasında anlamlı fark bulunmamakla beraber internet geçirilen süre ele alındığında da benzer sonuç bulunmuştur. Bu sonuç (Durak Batıgün ve Hasta, 2010; Morahan-Martin (1999) yaptıkları araştırma sonuçları ile örtüşmemektedir. Durak Batıgün ve Hasta, (2010) yaptıkları araştırma sonucunun da internet bağımlılığı ölçeğinden yüksek puan alan bireyler, kendilerini daha yalnız hissetmektedir olduğunu bulmalarına rağmen Morahan-Martin (1999), ise ilişkinin yönünü saptamanın olası olmadığını belirtmekle birlikte, internet kullanımının yalnızlığa neden olabileceği görüşünü öne sürmektedir.

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

Yalnızlık düzeyleri ile yalnız hissettiğinde yaptığı tercih arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Bu sonuç Tayiz (2018)'in yaptığı araştırma bulguları ile tutarlı çıkmıştır.

Anne baba tutumları ile yalnızlık puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Alan yazın incelendiğinde Çeçen (2008)'in yaptığı çalışmada anne baba tutumlarını demokratik olarak algılayanların dışındaki baskıcı/tutarsız ya da koruyucu algılayanların yalnızlık puanlarının yüksek çıktığı bulunmuştur.

İnternet bağımlılığı puanı ile anne eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık vardır. Annesi üniversite mezunu olanların internet bağımlılığı puan ortalaması annesi lise mezunu olanlardan, ilkokul ve altı düzeyinde olanlardan ve ortaokul mezunu olanların internet bağımlılığı puan ortalamasından daha fazladır.

İnternet bağımlılığı puanı ile çevresi tarafından internette geçirdiği süre için şikâyet alıp almama değişkeni arasında anlamlı bir ilişki vardır. Şikâyet alanların internet bağımlılığı puan ortalaması şikâyet almayanların puan ortalamasından daha fazladır. Bu sonuç Mutlu (2018) tarafından yapılan araştırma sonuçları ile örtüşmemektedir.

İnternette geçirilen süre değişkeni ile internet bağımlılığı puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır. İnternette geçirdiği süre 3 -5 saat arasında olanların internet bağımlılığı puan ortalaması internette geçirdiği süre 1-3 saat arasında olanların puan ortalamasından daha fazladır. İnternette 5 saat ve üstü zaman geçirenlerin internet bağımlılığı puan ortalaması 1-3 saat arasında zaman geçirenlerin puan ortalamasından daha fazladır. Bu konuda Batıgün ve Hasta, (2010) ve Oktan, (2015) tarafından yapılan araştırma sonuçları ile örtüşmektedir. Bu sonuç özellikle Tao ve arkadaşlarının (2010) ortaya koyduğu yapının doğruluğunu da göstermektedir. Çünkü Tao ve arkadaşlarına (2010) göre problemlili kullanımanın bir ölçütü de internette geçirilen sürenin fazlalığıdır.

İnternet bağımlılığı puan ortalaması ile yalnız hissettiğinde yaptığı tercih değişkeni arasında anlamlı bir farklılık vardır. Bilgisayar/Akıllı telefon oyunları oynamayı tercih edenlerin internet bağımlılığı puan ortalaması arkadaşlarıyla buluşmayı tercih edenlerin ortalamasından daha fazladır. Bilgisayar/Akıllı telefon oyunları oynamayı tercih edenlerin internet bağımlılığı puan ortalaması TV izleyip/Müzik dinleyenlerin puan ortalamasından daha fazladır. Facebook/ Twitter/ İnstagram gibi sosyal medya hesaplarında gezinmeyi tercih edenlerin puan ortalaması Tv izleyip/ Müzik dinlemeyi tercih edenlerin puan ortalamasından daha fazladır. Sonuçlar ele alındığında oyunu tercih edenlerin direkt olarak bağımlılık oluşturan yapıyı da tercih ettikleri görülmektedir.

Araştırmanın son bulgusu olan internet bağımlılığı puanları ile yalnızlık puanları arasında düşük ve pozitif düzeyde ($p=.22$) anlamlı ilişki bulunmuştur. Bulunan bu sonuç alanyazında benzer araştırma sonuçları (Oktan, 2015; Ümmet ve Ekşi, 2016) ile örtüşmektedir. Alan yazın taranırken yalnızlık olgusu ile internet bağımlılığı ile ilişkisi sadece bu araştırma sonuçları ile sınırlı değildir. Bu konuda yapılmış (Kraut ve ark., 1997; Caplan, 2002; Morahan- Martin ve Schumacher, 2000; Morahan-Martin 1999 Akt: Pawlak, 2002; Chou ve Hsiao, 2000; Kraut ve arkadaşları, 2002; Pawlak, 2002; Nalva ve Anand, 2003; Engelberg ve Sjoberg, 2004; Özcan ve Buzlu, 2005; Özcan ve Buzlu, 2007; Kurtaran, 2008; Kim ve ark., 2009; Batıgün ve Hasta, 2010; Esen, 2010; Ayas ve Horzum, 2013; Demirel ve ark., 2013; Ezo ve Toda, 2013; Halley ve ark., 2014; Morsümbül, 2014; Demir ve ark., 2015; Ümmet ve ekşi, 2016) çalışmalarda bulunmaktadır. Bu sonuçları desteklemeyen (Hamburger ve Ben-Artzi, 2003; Ceyhan, 2008; Tayiz, 2018) çalışmalarda mevcuttur. İnternet bağımlılığı ile yalnızlık arasında pozitif ilişki olmasının sebebi olarak Morahan- Martin ve Schumacher (1999) yalnızlığın internet kullanımını artırdığını öne sürerken Chou ve Hsiao (2000) ise internet kullanımının yalnızlığa sebep

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

olmasını öne sürmektedirler.

Yapılan bütün bu çalışmaların farklı ülkelerde/kültürlerde olması da ayrıca üzerinde durulması gereken bir husustur. Türkiye’de de yalnızlık duygusunun internet bağımlılığında itici bir etken olduğu Dünya’nın birçok yerinde yapılan araştırmalarla desteklendiği açıktır. Bütün bunların sebebi en genel olarak kişilerin ihtiyaç ve arzu ettiği ve doğuştan getirdiği, sosyal ihtiyaçlarını eksik hissettiğinde bunu doyumak için sanal ortamlara başvurmakta ve bu sosyal ihtiyacını sanal ortamlarda sınırsız bir şekilde giderebilmektedir. Bu durum da kişi için zamanla vazgeçilmez hâle gelebilmekte ve bağımlılık noktasına ulaşmaktadır. Yapılacak en önemli davranışın gençlerin bu ihtiyaçlarını giderebilecekleri sanal olmayan gerçek ortamlar oluşturulması ve geleceğin en önemli bağımlılık tanısı olabilecek bu yapının önüne geçme noktasında grup rehberliği çalışmalarının yapılmasıdır.

Kaynakça

- Ayas, T., & Horzum, M. B. (2013). Relation between depression, loneliness, self-esteem and Internet addiction. *Journal of Education*, 133(3), 284–290
- Bayraktar, F., & Gün, Z. (2007). Incidence and correlates of internet usage among adolescents in North Cyprus. *Cyberpsychology & Behavior*, 10;191-197.
- Balcı, Ş., & Gülnar, B. (2009). Üniversite öğrencileri arasında internet bağımlılığı ve internet bağımlılarının profili. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 6(1), 5-22.
- Balta, Ö. Ç., & Horzum, M. B. (2008). Web tabanlı öğretim ortamındaki öğrencilerin internet bağımlılığını etkileyen faktörler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41(1); 187-205.
- Batıgün, A. D., & Hasta, D. (2010). İnternet bağımlılığı: Yalnızlık ve kişilerarası ilişki tarzları açısından bir değerlendirme. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 11(3), 213-219.
- Beard, K. W., & Wolf, E. M. (2001). Modification in the proposed diagnostic criteria for Internet addiction. *Cyberpsychology & Behavior*, 4(3), 377-383.
- Bolton, R. (1986). *People skills: how to assert yourself, listen to others, and resolve conflicts*. New York, Touchstone Book, 1986.
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of computer-mediated Communication*, 13(1), 210-230.
- Buluş, M. (1997). Üniversite öğrencilerinde yalnızlık. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(3), 82-90.
- Canoğulları, Ö., & Güçray, S. S. (2017). İnternet bağımlılık düzeyleri farklı ergenlerin cinsiyetlerine göre psikolojik ihtiyaçları, sosyal kaygıları ve anne baba tutum algılarının incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26(1), 42-57.
- Cao, F., & Su, L. (2007). Internet addiction among Chinese adolescents: prevalence and psychological features. *Child: care, health and development*, 33(3), 275-281.
- Caplan, S. E. (2002). Problematic Internet use and psychosocial well-being: development of a theory-based cognitive-behavioral measurement instrument. *Computers in human behavior*, 18(5), 553-575.
- Ceyhan, A.A. (2008). Predictors of problematic internet use on Turkish university students, *CyberPsychology & Behavior*, 11 (3); 363-366.
- Cho, C. H., & Cheon, H. J. (2005). Children's exposure to negative Internet content: Effects of family context. *Journal of Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi (TURKSOSBİLDER) Cilt 05, Sayı 02, 2020, Sayfa 213-229* **Sayfa 225**

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

Broadcasting & Electronic Media, 49(4), 488-509.

- Chou, C., & Hsiao, M. C. (2000). Internet addiction, usage, gratification, and pleasure experience: the Taiwan college students' case. *Computers & Education*, 35(1), 65-80.
- Çeçen, A. R. (2008). Öğrencilerinin cinsiyetlerine ve anababa tutum algılarına göre yalnızlık ve sosyal destek düzeylerinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 415-431.
- Davis, RA. (2002). What is internet addiction? Available at: www.victoriapoint.com/internetaddiction/articles.htm.
- Demir, A. (1989). U.C.L.A. Yalnızlık Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği. *Psikoloji Dergisi*, 7(23), 14-18.
- Demir, İ., Peker-Özköklü, D., & Aygün-Turgut, B. (2015). The role of locus of control and life satisfaction in predicting problematic Internet use among adolescents. *Mersin University Journal of the Faculty of Education*, 11(3), 720-731.
- Demirer, V., Bozoglan, B., & Şahin, İ. (2013). Pre-service teachers' Internet addiction in terms of gender, Internet access, loneliness, and life satisfaction. *International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology*, 1(1), 56-63
- DiNicola, M. D. (2004). *Pathological internet use among college students: The prevalence of pathological internet use and its correlates.* (Doctoral Dissertation). Ohio University.
- Dittman K,L. (2004). A study of the relationship between lone-liness and internet use among university students. Dissertation Abstracts International: Section B: The Sciences & Engineering, 64 (7-B) 3518.
- Engelberg, E., & Sjoberg, L. (2004). Internet use, social skills, and adjustment. *Cyberpsychology & Behavior*, 7(1), 41-47
- Esen, E. (2010). *Ergenlerde internet bağımlılığını yordayan psiko-sosyal değişkenlerin incelenmesi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir
- Ezoe, S., & Toda, M. (2013). Relationships of loneliness and mobile phone dependence with Internet addiction in Japanese medical students. *Open Journal of Preventive Medicine*, 3(6), 407-412.
- Goodman, R., Ford, T., Simmons, H., Gatward, R., & Meltzer, H. (2000). Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to screen for child psychiatric disorders in a community sample. *The British journal of psychiatry*, 177(6), 534-539.
- Günüç, S. (2009). *İnternet bağımlılık ölçeğinin geliştirilmesi ve bazı demografik değişkenler ile internet bağımlılığı arasındaki ilişkilerin incelenmesi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- Halley, M. P., Mark, D. G., & Ivone, M. P. (2014). Internet addiction and loneliness among children and adolescents in the education setting: An empirical pilot study. *Aloma: Revista de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport*, 32(1), 91-98.
- Hamburger, Y. A., & Ben-Artzi E. (2003). Loneliness and Internet use. *Computers in Human Behavior*, 19(1), 71-80.
- Huang, R. L., Lu, Z., Liu, J. J., You, Y. M., Pan, Z. Q., Wei, Z. & Wang, Z. Z. (2009). Features and predictors of problematic internet use in Chinese college students. *Behaviour & Information Technology*, 28(5), 485-490.
- Jang, K. S., Hwang, S. Y., & Choi, J. Y. (2008). Internet addiction and psychiatric symptoms among Korean adolescents. *Journal of School Health*, 78(3), 165-171.
- Johansson, A., & Götestam, K. G. (2004). Internet addiction: characteristics of a questionnaire and prevalence in Norwegian

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

youth (12–18 years). *Scandinavian journal of psychology*, 45(3), 223-229.

- Kaltiala-Heino, R., Lintonen, T., & Rimpelä, A. (2004). Internet addiction? Potentially problematic use of the Internet in a population of 12–18 year-old adolescents. *Addiction Research & Theory*, 12(1), 89-96.
- Karababa, A. (2019). Ortaokul öğrencilerinde yalnızlığın yordayıcısı olarak olumlu-olumsuz mükemmeliyetçilik. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(3), 1093-1101.
- Karakoç, E., & Taydaş, O. (2013). Bir serbest zaman etkinliği olarak üniversite öğrencilerinin internet kullanımı ile yalnızlık arasındaki ilişki. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 7(4), 33-45.
- Kim, J., Larose, R., & Peng, W. (2009). Loneliness as the cause and the effect of problematic Internet use: The relationship between Internet use and psychological well-being. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 12(4), 451–455
- Kim, K., Ryu, E., Chon, M. Y., Yeun, E. J., Choi, S. Y., Seo, J. S., & Nam, B. W. (2006). Internet addiction in Korean adolescents and its relation to depression and suicidal ideation: a questionnaire survey. *International journal of nursing studies*, 43(2), 185-192.
- Kraut, R., Lundmark, V., Kiesler, S., Mukhopadhyay, T., & Scherlis, W. (1997). Why people use the Internet. *Home-Net Project Report*.
- Kraut, R., Patterson, M., Lundmark, V., Kiesler, S., Mukopadhyay, T. & Scherlis, W. (2002). Internet paradox: a social technology that reduces social involvement and psychological well-being?. *Journal of Social Issues*, 58 (1), 49-74.
- Kurtaran, G. T. (2008). *İnternet bağımlılığını yordayan değişkenlerin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Mersin
- Lam L.T., Peng Z.W., Mai J.C. & Jing J. (2009). Factors associated with Internet addiction among adolescents. *CyberPsychology & Behavior*.12(5), 551–555
- Lamm, H., & Stephan, E. (1987). Loneliness among German university students: Some correlates. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 15(2), 161-164.
- Lee, S. J. & Chae, Y. G. (2007). Children's internet use in a family context: Influence on family relationships and parental mediation. *CyberPsychology & Behavior*.10 (5), 640-644
- Lei, L., & Wu, Y. (2007). Adolescents' paternal attachment and internet use. *CyberPsychology & Behavior*, 10(5), 633-639.
- Li, W., Garland, E. L. & Howard, M.O. (2014). Family factors in Internet addiction among Chinese youth: A review of English-and Chinese-language studies. *Computers in Human Behavior*, 31, 393–411.
- Matthews, D. W. (1993). Relationship basics. *North Carolina: North Carolina Cooperative Extension Service*.
- Morahan-Martin, J., & Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological Internet use among college students. *Computers in human behavior*, 16(1), 13-29.
- Morahan-Martin, J. (1999). The relationship between loneliness and Internet use and abuse. *CyberPsychology & Behavior*, 2(5), 431-439.
- Morsünbül, U. (2014). The association of Internet addiction with attachment styles, personality traits, loneliness and life satisfaction. *International Journal of Human Sciences*,11(1), 357–372
- Mutlu, M. (2018). *Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığını yordayan psikososyal değişkenler*, . (Yayımlanmamış

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ

Fikret GÜLAÇTI

yüksek lisans tezi). Nişantaşı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

- Nalwa, K., & Anand, A. (2003). Internet addiction in students: A cause of concern. *Cyberpsychology & Behavior*, 6(6), 653–656.
- Oktan, V. (2015). Üniversite öğrencilerinde problemli internet kullanımı, yalnızlık ve algılanan sosyal destek. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 281-292.
- Özcan, N. K., & Buzlu, S. (2007). Internet use and its relation with the psychosocial situation for a sample of university students. *CyberPsychology & Behavior*, 10(6), 767-772.
- Pawlak, C. (2002). *Correlates of internet use and addiction in adolescents*. (Unpublished Doctoral Dissertation). The State University of New York, New York.
- Peplau LA, Perlman D. (1982). *Perspectives on loneliness*. LA Peplau, D Perlman (Eds.), *Loneliness: A sourcebook of current theory, research and therapy*, New York, Wiley-Interscience.
- Russell, D., Peplau, L. A. ve Cutrona, C. E. (1980). The revised UCLA Loneliness Scale: Concurrent and discriminant validity evidence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39(3), 472-480.
- Russell, D., Peplau, L. A. ve Ferguson, M. L. (1978). Developing a measure of loneliness. *Journal of Personality Assessment*, 42(3), 290-294.
- Shaw M, Black D. W. (2008). Internet addiction: definition, assessment, epidemiology and clinical management. *CNS Drugs*. 22(5). 353-365
- Siomos, K.E., Dafouli, E.D., Braimiotis, D.A., Mouzas, O.D. ve Angelopoulos, N.V. (2008). Internet addiction among Greek adolescent students. *Cyberpsychology & Behavior*, 11(6); 653-7.
- Subrahmanyam, K., & Lin, G. (2007). Adolescents on the Net: Internet use and well-being. *Adolescence*, 42(168). 659-677.
- Tambelli. R., Ammaniti, M. & Ercolani A..P.(1989) "Loneliness in the female adolescent". *Journal of Youth and Adolescence*, 18(4), 321-329.
- Tao, R., Huang, X., Wang, J., Zhang, H., Zhang, Y., & Li, M. (2010). Proposed diagnostic criteria for internet addiction. *Addiction*, 105(3), 556-564.
- Tayiz, V. (2018), *Üniversite öğrencilerinin gelişmeleri kaçırma korkusu ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Treuer T, Fabian Z, Füredi, F. (2001). Internet addiction associated with features of impulse control disorder: it is a real psychiatric disorder?. *Journal of Affective Disorders*. 66(2-3), 283.
- Ümmet, D., & Ekşi, F. (2016). Türkiye'deki genç yetişkinlerde internet bağımlılığı: yalnızlık ve sanal ortam yalnızlık bağlamında bir inceleme. *Addicta: The Turkish Journal On Addictions*, 3(1), 29-53.
- Xiuqin, H., Huimin, Z., Mengchen, L., Jinan, W., Ying, Y. & Ran, T. (2010). Mental health personality and parental rearing styles of adolescents with Internet addiction disorder. *CyberPsychology, Behavior, and Social Networking*, 13(4), 401–406.
- Xu, J., Shen, L. X., Yan, C. H., Hu, H., Yang, F., Wang, L., & Zhang, J. (2014). Parent-adolescent interaction and risk of adolescent internet addiction: a population-based study in Shanghai. *BMC psychiatry*, 14(1), 112.
- Yen J.Y., Yen C. F., Chen C. C., Chen S. H.& Ko C. H. (2007). Family factors of internet addiction and substance use

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE YALNIZLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİ Fikret GÜLAÇTI

experience in Taiwanese adolescents. *CyberPsychology & Behavior*, 10 (3), 323–329.

Yılmaz, E., Yılmaz, E., & Karaca, F. (2008). Üniversite öğrencilerinin sosyal destek ve yalnızlık düzeylerinin incelenmesi. *Genel Tıp Dergisi*, 18(2). 71-79.

Young, K. S. (2004). Internet addiction: A new clinical phenomenon and its consequences. *American behavioral scientist*, 48(4), 402-415.

EXTENDED ABSTRACT

This research is conducted to investigate the relationship between internet addiction and loneliness levels of university students. The study group of the study consisted of 209 (145 Female, 64 Male) students attending to the Department of Child Development and Medical Documentation and Secretariat of Refahiye Health Services Vocational School of Turkish Language Teaching Department and PCQ department students from Erzincan Binali Yıldırım University in 2018-2019 academic year. The research is a descriptive study in relational survey model. Personal Information Form, Young Internet Addiction Scale (IBS) and UCLA Loneliness Scale (NSS) were used as data collection instruments. Research data were subjected to normality tests and analyzes were made according to the results. Data were analyzed with Mann Whitney U Test, t-test, Kruskal Wallis H Test and One Way Anova. According to the results of the study, students' internet addiction levels differ significantly with the mother education level, whether they receive complaints about the time they spend on the internet, the time spent on the internet, and the preference variables when they feel alone. There was a significant positive relationship between internet addiction and loneliness ($p = .216$).

Keywords: Internet Addiction, Loneliness, University Students, Teacher trainee